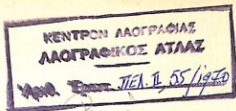

15

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Οικ. βιβλ. 1969 - Ιανουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομπούλις) *Ρειχέα*.....
 (παλαιότερον ὄνομα: *Ρηχιά*...), Ἐπαρχίας *Επιδαύρου Πιμυρῆς*
 Νομοῦ *Λακωνίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Παναγιώτης*
Βέρδος..... ἐπάγγελμα *Διδάκτορας*.....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Μοδῶν*.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *21 ἔτος*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Δημήτριος Κόκορης*

 ἡλικία *72*..... γραμματικαὶ γνώσεις *Ὁ Δημοτικῶν*
ἔχουσαν..... τόπος καταγωγῆς *Ρειχέα*.....
ΛΑΚΩΝΙΑΣ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων *Ἡ περιοχή ΜΑΡΚΟΙΣ προωρίζετο*
διὰ σποράν. Ἡ δὲ ἔγρ. ΚΟΥΛΟΧΕΡΑΣ διὰ ποιμνία
 Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐμπελάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; *Ὑπῆρχον αὐτὰ χωριστά*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
α) εἰς τοὺς χωρικοὺς καὶ αἱ τῶν ποιμν. ἐγδυσταίνοντο
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; *Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν συγκεντρω-
 μένην καὶ μετὰ τὴν γάμον τῶν τέκνων τὸν ἐδυνε-
 μομένην διὰ αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του.*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Εἰς ἀμφοτέρας δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ἀσχολοῦνται.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα τῶν μοναχικῶν ἐκτὸς τῶν οἰκ. χωρῶν μὲ ἐνοικίον μετὰ τῶν οἰκ. ἐκείνων.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) *Μισακάτορες.* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Ἀνερχόμενα ἀντιμέτωποι.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *Εἰς εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέμισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν ταυγῆτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ...

Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται δι' ὅλην τὴν χρονίαν. Ἀπὸ τῶν Ρεϊχέων προήρχοντο καὶ ἐλάμβανον ὡς ἀμοιβὴν εἶδος πρὸς ἐκείνων.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *Εἰς ἐχρηστ. μου.*

Ποσῶν το δούλοι ἢ δούλαι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου πρὶ ἐπὶ γαίαν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ... *Εἰς ΡΕΙΧΕΑΝ καὶ ΜΟΛΛΑΟΡΕΣ.*

β) Ἐπὶ γαίαν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται. *Ναί.* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-αματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ἐπὶ γαίαν καὶ τεχνῖται.*

Τεχνῖται δηλαδὴ κατεβάνε, γύφτοι.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

*Ἐξολεοῦντο μόνον με ζωϊκὴν
κόπρον βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων.*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Σὺ 1940.*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

Ἀπὸ τοῦ 1945.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

*Εἰς τὰ περὶ ὧν καὶ κοινὸν χωρὶς τὸ
δίφτερον. Σὺ κατεσκεύαζεν ὁ ἴδιος ὁ ἀγρότης.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) *Ἀπὸ τοῦ 1950.*

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Ἀπὸ τοῦ 1945.*

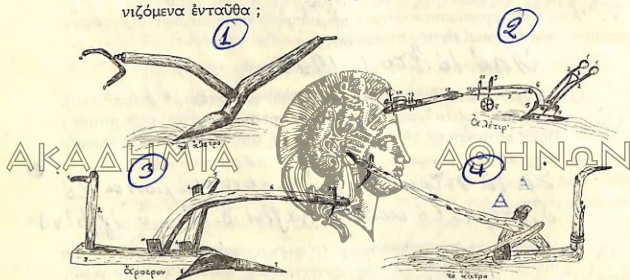
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Ἀπρ. 26. 1945.*

5) Μηχανή ἀλωνισμού *Ἀπρ. 26. 1945.*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Ὁ Ἰδιος. Ὁ Χρόνος. 26. κατασκευάζει.
τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>πλάγιον</i>	6.	11.
2. <i>ξυλινόν</i>	7.	12.
3. <i>μονογώνιον</i>	8. <i>φρέα</i>	13.
4. <i>6726201</i>	9. <i>ἄκτι</i>	14.
5. <i>6726201</i>	10. <i>...</i>	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

ξύλινον ἄροτρον

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο καὶ εἶναι
μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν
εἰδῶν τῶν χωραφιῶν.

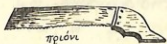
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου ; ἦτο καὶ εἶναι
τοῦ ἀροτρίου τοῦ ξυλίνου ἀρότρου.

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ἐκ ξύλου.

- 7) Ἔργαλεϊα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

Τὸ σκεπάρνι, τὸ πριόνι, τὸ ἀρίδι, τὸ
ἀρνάρι καὶ τὸ ξυλοφαί.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *ἡμίονος - ὄνος - βόες*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; ... *δύο ζῶα*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ἦτο ἀναγκαῖος

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύ-
λια κλπ.). ... *μύλων*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

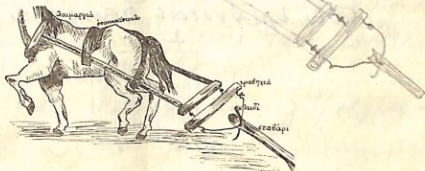
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). ... *Μεξ.ε.αι. κουλλούρι. και. προσδε-
νεται εἰς αὐτόν τὸ ἄροτρον διὰ τοῦ ὄργω-
μα.*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Ἀπὸ τοῦ 1920* ..

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἄροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Παλαιότερον ἄνδρας καὶ γυναῖκα. Σήμερον ἄνδρας μόνον. Ὑπηρεῖται δὲ ἐκρηβιμοποιεῖτο ὅτι. Ἐκρηβιμοποιεῖται.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

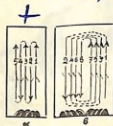
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία). *Τὰ κατευθύνει με σχοινί, τὸν ὅποιον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάς. αὐτὴν κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἐξ ἐξ κατωτέρω (α).

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

..ὅθεν.. ὀργώνεται περιφερειακῶς ἐξ ἐξ κατωτέρω (β).

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα ἐγίνετο καὶ γίνεται ἐξ ἐξ κατωτέρω (σποριές).

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; Ἡ λωρίς ἐχωρίζετο με αὐλακιάν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον, με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται ἄροτρον; Εἰς τὸν ἀπομακρυνόμενον ἀερισμὸν αὐτῶν. ῥάχην τῶν μινι. — ΡΕΙΧΕΑΣ — ΜΟΛΑΘΗ.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Ἐγίνετο καὶ γίνεται ἢ βαθιὰ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς τὰ βρώδια ὀργώματα γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων!*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ἐγίνοντο καὶ γίνονται*

ἐν (1) τοῖς Νοέμβριον.
λέγονται διβόλισμα - γύρισμα -

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἐγίνοντο καὶ γίνονται ἐν (1) τοῖς Νοέμβριον
λέγονται διβόλισμα - γύρισμα -

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Μόνον ἐν (1) ἔτος.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ἐν διὰ τῶν δημητριακῶν τοῦ φθινοπώρου καὶ ἐν διὰ τῶν ψυχανθῶν τῆς Ἀνοιξῆς -*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *ἂν τοῦ ὀπῶν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

*Κοιταρίζονται μὲ ἐλλειψοειδῇ βιολογικῇ
ράβδῳ, ἢ ὁποῖα ἔχει ἐποθετηθῇ εἰς
τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου -*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Γίνεται σβάρνισμα -

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδαν, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

2) Η τζατζα για το συζητήρια των ληρών
μου των υπήτων. βί' ο μαδρμας για το
βιολογικό ο.ε.κ. π.ε.τ.ω.δ.α. με.ρ.γ.-

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ή ζευγάν) εις τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν.

Καλούνται βικριτές οδοί σ' η' τ' του
 σ' η' τ' του και α' ε' ο' δ' λ' ο' β' α' ο' α'.

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο, ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

αὐτοὶ διὰ τὴν ὁνομασίαν σου ἵνα ἡ ὁνομασία σου ἐκείνη
ἐν ἡμῖν. Concord - fides - Reddidi -

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. τα μαυροχώραφα

ζώων· π.χ. ροβή, σάνόν, τριφύλλι κ.ά. Στα μάτια μου
ἐπεσιμῶντο καὶ προσιμῶνται διὰ τὴν οὐρανὴν
ἐσθῆτα καὶ τριφυλλίστου διὰ τὰ ἴδια

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων; ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ, πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. *ὁὐδὲ ποτε ἐγένον μέντοι ἐν κερ...*

சாத்திரஞ் சூத்திரம்

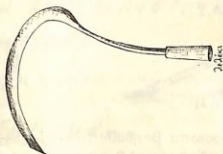
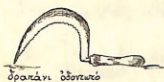
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Τὰ δημητριακὰ ἐθερίζοντο καὶ θερίζονταν μετὰ τὸ παρὰ τὴν θέμενον ὀδοντωτὸ δρεπάνι.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Ὁ δὲ πληθὺς ἀνέχεται νὰ εἰδῇ δρεπάνια καὶ ἄλλα ἐργαλεῖα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Με δρέπανα.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) ὀδοντωτή.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Ἐμὲ καλὸν δὲ μὲν φέρον· ὁ δὲ σιδηροῦς σκελετὸς ἐλέγετο γρηλίδι-δρεπάνι.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά, ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Οἱ βίβρανεχοι*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Παλαιότερον ἦτο ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας δι' ἐκριζώσεως.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Οἱ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη ἐθερίζοντο καὶ θερίζονται ἐν ὕψει 3,50 μ. ἢ δι' ἐκείνου ἐν 0,50 μ.*

2) Οἱ στάχυες πού ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Οἱ στάχυες καὶ ἔμεναν ἐπὶ τὸ χωράφι καὶ λέγονται ἀνέπεδοι.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δρασίες, πιάσματα, χειριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;..... *Οἱ ἴδιοι οὐ θερίζουσι ἀποθέτουν ἐπὶ τῶν ἐδάφους τὰ δράγματα.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Πολλὰ μαζί, 20 περίπου. Δὲν τοποθετεῖται χωριστὰ. Πολλὰ μαζί καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

... Λέγονται δι' ἁρτία, ἀγκαλιές.

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Θερίζον δι' ἄνδρες καὶ γυναῖκες.
Δι' ὑπάρχον θερίζει δι' ἄλλον
τὸν δικόν του ἀπὸ ἄλλου τόπου.

2) Πὼς ἡμείβοντο αὐτοὶ με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

ἡμερομισθίον καὶ ἀποκοπὴν. Ἡ ἀμοιβὴ
τὴν εἶδος εἶδος. Τὸ ἡμερομισθίον
μετὰ φαγητοῦ.

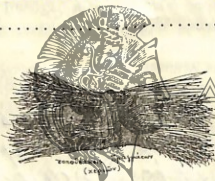
3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ἄνδρες καὶ
γυναῖκες. Δι' ἄνδρας καὶ ἐξ ἑξ. χεῖρας.
ἀπὸ διαφύλαξιν βούλων, ἀντὶ περὶ
ἐξ ἑξ. καὶ ἐξ ἑξ. καὶ ἐξ ἑξ. καὶ ἐξ ἑξ.
ἐξ ἑξ. καὶ ἐξ ἑξ. καὶ ἐξ ἑξ. καὶ ἐξ ἑξ.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ο ἑρμολόγερος, δηματιεύς ἀνελάμβανεν
τὸ δέσιμον. Ο ἴδιος ἀνελάμβανε τὴν
μεταφορὰν τῶν ἀγροῶν καὶ τὰς ἐτοπο-
θετεῖ ἐν μέσῳ τοῦ δεματιῶν καὶ με-
τὰ τοῦ θύρου τὰν περὶν καὶ τοῦ γα-
λάττι ἐδέοντο εἰς δεμάτιον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον συνεκεντρώνοντο
ἐν ὠρισμένῳ μέρει τοῦ θερισμένου ἀγροῦ,
καὶ φέρωντο ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν ἀπείρῳ
ἐν δὲ ἁγῶνι. Περὶ τοῦ δεμάτιου ἡ ἀποδο-
τὴν ἀναστρέφει καὶ ἐν τῇ γῇ ἀναστρέφει
εἰς τὴν ἐτοποθετοῦντο ἐν δὲ ἁγῶνι.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *ὁδοῖνος*
καλλιέργειαν παλαιὰ ἐκ τὸν τόπον τῆς
ρεϊχέας. ὅπου καὶ προεβόηται
μετὰ τὴν καλλιέργειάν τιν

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.....

*ὁδοῖνος καλλιέργειαν ἐκ τῆς γαί-
 μιν. ἐκ τῆς πρεσβυῆς τῆς Ρεϊχέας.*
Προβόηται.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

ὁδοῖνος παλαιότερον ἡ
διατροφή τῶν ζώων κατὰ τοῦ
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα, παλαι-
μοτον μὲ βρώμην καὶ κριθίν.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπαγον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *ἀμέσως ἐθρίζεται μὲ δρέπανον.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Η... ξήρανται... τον... χόρτον...
 έγινε... υπό... χωράφι... και... διά...
 δένδριον... ξηρανθήσονται... δένδριον... βλάστη...*

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

*Μετ' ἐφέροντο... καὶ... μετ' ἐφέροντο...
 ἀπὸ... ἐν... χωρὶ... εἰς τὸ... ἀλώνι...
 καὶ... ἰσχυρότερον... ῥάγον... ἐν...
 δένδριον... εὐάδον -*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τοποὺς λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

*Ο... χωρὶς... καλεῖται... θεμωνοστάσιον...
 Α... τοποθετοῦνται... ἐν... χωρὶ... καὶ... μετ'...
 ὅταν... πρὸς τὰ μέγ...*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; *Δὲν... ὑπῆρχεν... ἀπὸ...
 καδὸν... ἐν... χωρὶ... ἐγένετο... ὁ... χωρισμός...
 τῶν... καρπῶν... ἀπὸ... τῶν... ἀχύρων... εἰς...
 δένδριον... εὐάδον... ὁρίζον -*

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *Τὸ... ἀλώνι... κατεσκευάζετο...
 καὶ... κατεσκευάζετο... ἐν... ἀπὸ...
 ἐπὶ... πρὸς τὸ μέγ... ἀπὸ... τῶν... χωρίων...*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς τρεῖς (3) σιμογενείας.
Ἀνὴρ ἀπογονδεύεται δευρὸν κατὰ τὸν θυγατρικόν.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχεται ἐν ὅ-
τι γυναικὶν καὶ λήγει κατὰ τὴν 31 Ἰουλίαν -

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Ἐν εἶδει ἀλωνιῶν τοῦτο εἶχε καὶ ὑπάρχει
ὁ πετράλωνο με δάπεδον ἐστρωμένον
με πλάκες -

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται
θεοφάνεια καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ
μύηση τῶν δαπέδων με νερό βρόχινον -

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ἡ προετοιμασία

καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται
τῇ δευτέρᾳ καὶ ἐν ὅτῃ 10^η πρωΐ τῆς -

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Τὰ δερμάτια τοποθετῶνται ἐξ ἀντίθετον...
1 μ. τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἄλλου καὶ ἐν συνεχείᾳ
διαβυορρίζονται ἐν ὁμαλῇ δμοιόμορφῳ.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.) *Χρησιμοποίησις ἵππων*

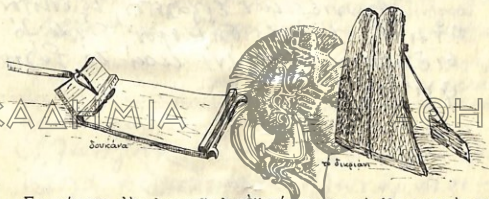
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τοποθετεῖται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἄλωνιου...
ξύλινος στῦλος ὕψους δύο μέτρων...
ἀρτίζονται δὴ καὶ οὕτως...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

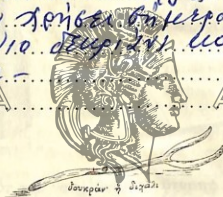
Ἀρχίζει ἀπὸ τῆς 10⁰⁰ πρωΐνης καὶ
διακοπτεται κατὰ τὴν 6 τοῦ ἀπόγευματος.
διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην
ἡμέραν. -

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἀγωνιστικὸν ἐργαλεῖον, τὸ ὁποῖον
εἶναι ἐν χρήσει ἐν τῇ μέσῃ τοῦ
βιθερένιο δουκράνι καὶ τὸ ξύλον
φείδετο -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

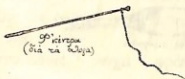
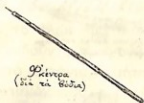
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

Ὁ γεωργὸς μὲ τὸ βιθερένιο δουκράνι
ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τοῦ ἀλωφύτου
στάχυν -

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἦτο καὶ εἶναι ἐν χρήσει ἡ ἀλωνόβεργα,
ἣτις δεχεται καμινίδι, λουτρομεντὴν ἐν
ξύλῳ μῆκους 1 μ. καὶ ἐξ τῆς ἐν ἄκρον
προσδένεται ὡρὴν δεματὴν μῆκους
1 μ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν τὸ ἐν στρώμα δαχτύων ἐνὲς τοῦ ληωνίου. Πέχεται λῶνι -
 τὸ βόλεον λῶνι καὶ λῶνι τοῦ καὶ ἡμέρι -

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ ληνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)
 λέγονται παραδοθίνες ἢ παραδ' ὀδυκε -

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. πορπαῖνες, καλούμενοι ἀλωνοῦν καὶ ἀγωγιάντες), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τοὺς ἀλωνισμοὺς
 λῶνι τοῦ εἰδικοὶ λῶνι τοῦ με' ἄλογα καὶ οἰκίμοι λῶνι τοῦ ἀπὸ καὶ βαλμάδες -

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἐργαλεῖον
 δὲν ὑπῆρχον παλαιότερον ἀλλὰ με' ἄλλον χωρισμὸν -

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο πόσον, μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;
 δὲν ἔγινε ἐν χρῆσιν δὲ ποῖον καὶ πᾶχος
 τὸν, ἀλλὰ ἐκαστοὶς ἐκαστοῦ -

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου· (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).

*Τὸ κοπάνισμα τῶν
βλαχίων ἐγένετο ἐξ αὐτῶν -
πχ. φακῆς, ραβδουρίων, ρεβιθίων -*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικρῶν αὐτῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

Ἐγένετο μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *στ. 622. χυεῖ εἰς π. θηροῦ. τῆς. ἔχον. διὰ τὸ κοπάνισμα. δένει. βρώβει. κοπάνισμα. τὴν. ἡμέραν. τὸ. κοπάνισμα. ἐπὶ. βρεστ. ἐξ. τοῦ. καρποῦ. καὶ. εἰς. τὴν. ἀχυροποίησιν. τῶν. σταχύων.*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Κατὰ τὸ ἀλώνισμα. διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου. οἱ. ἄνθρωποι. εἰς. τὴν. ἀχυροποίησιν. τῶν. σταχύων. οἱ. ἄνθρωποι. εἰς. τὴν. ἀχυροποίησιν. τῶν. σταχύων.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *το 1957. ἡμεῖς.*

Χρῆσις. ἀλωνιστικῆς. μηχανῆς, εἰς. τὸν. τόπον. μας.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Οἱ. ἀλωνισμένοι. στάχυες. εἰς. τὸν. τόπον. μας. οἱ. ἀλωνισμένοι. στάχυες. εἰς. τὸν. τόπον. μας. οἱ. ἀλωνισμένοι. στάχυες. εἰς. τὸν. τόπον. μας.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

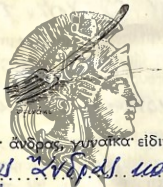
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ὁ θεσμοθέτης*

μετὰ σωρὸς ἔχει βλήτρ. βλεπόμενον. Πρὸς τὸν ἀρχιεπ. τὸ ἀνέμιγμα. πρὸς ἀποχωρίσιν τὸν ἀχάρον ἀπὸ τὸν καρπὸν εἴητε δὲν καρφώνεται. εἴη τὸν σωρὸν. εἴη λέγεται. εἴη κατὰ τὴν πράξιν ταύτην.

- 2) Μὲ ποῖον εργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

τὸ ἀνέμισμα γίνεται μετ' τοῦ διουριάν. καὶ μετ' τοῦ φίλινον φυνδρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λιχνῶ ἀνέμισ. ἄνδρας καὶ ἑλπίσει. τὸν ἀνέμισμα. εἴη χρησιμοποιοῦται εἰδικῶς λιχνῶ.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων λέγονται κόμπια. Ὁ καρπὸς ἀπὸ τῶν κόμπια ἀποχωρίζεται μετ' τοῦ ποδῶν τῶν ζώων. εἴη ἀλώνισμα. εἴη τὰ κόμπια ἀποχωρίζονται. εἴη ἀλώνισμα.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

Τὰ δημητριακὰ εἶναι ὄχι καὶ δὲν γίνεται
 τῆς τῶν φώων, ἀλλὰ μὲ τὸ κοπάνι δμοι καὶ
 ἐν σιγῇ μὲ τὸ νόμισον.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἡ διαλογή τῶν καρπῶν ἀπὸ τῶν κόμπιων γίνεται
 ἐπὶ γυναικὸς διὰ κομίναν μὲ δὲς διαφόρων
 μεγεθῶν. τὸ νόμισον δὲν ἔχει ἔλαττον ὀνομασίαν.

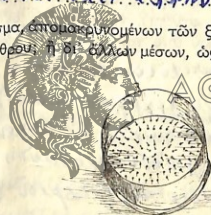
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἡ δὲ ἄλλαν μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιὸν δερμάτινον

κόστρος ἢ ἀριλόφος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. *Ὁ δὲ εἰς τοὺς μὲν ὅλῃς ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ*

*σχηματίζεται εἰς σωρόν μετὰ τὸν ἑξῆς φτυάρι-
μετὰ τοὺς φτυάρι καὶ τὸν μετὰ τὸν φτυάρι
εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ ἀφ' ἑαυτοῦ
ἐπακολουθεῖ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. *Ὁ δὲ εἰς τοὺς μὲν ὅλῃς ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ**

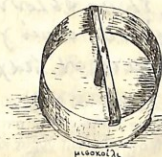
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

*Προτὸν μεταφερθῇ εἰς τὴν ἀποθήκην
καὶ τὸν μετὰ τὸν φτυάρι καὶ τὸν μετὰ τὸν φτυάρι
καὶ τὸν μετὰ τὸν φτυάρι καὶ τὸν μετὰ τὸν φτυάρι
καὶ τὸν μετὰ τὸν φτυάρι καὶ τὸν μετὰ τὸν φτυάρι*

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλουσι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

ἑννέα. τετραμέδεις (τῶν πενταμετρῶν). ἑκατην. ε. ζέ
ἀφαινευμένον καὶ ἑκατὸν ὁ βαρύνει (ε.ο.)
ὁ μετρητὴς ἦτο τετραμέλις μετρητικὸς γ. 14 ὀκάδας.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο, κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Δὲν ὑπάρχον παλαιότερον ἔλλα μέτρα ἐν
χρήσει διὰ τὰ δημητριακά.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Εἰς ξύλινα καδοὶ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαίθρον; Τό' ἄχυρον ἀποδημῶσα
ἐξ ἡν' ἀποδημῶν ἐν ἑσὶ τοῦ χωρίου,
ἀποδημῶσα ἐν ἡν' ὑπαίθρον δὲν ἔκειτο.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

[illegible]

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

Μετά τον θάνατόν μου βυθίστην, ηλκυσ-
τεν διαχέων, ἤτοι ἀνθρώποις ὅσοι ἀπονοστή-
σαν.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὐτῇ ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἡ πλεκτή λέγε-*

τομ. προσμαβίνκ, φ. 466824. Ε. 16. Σιμονοβιτσί,
7^η 1^η 8^η 808-

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναγνῶσις φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστογενένων, ἑσπέρας 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἐλπίσθε, φιλῶς παρεβάνε χάρις ὑμῶν
 Ἐλπίστε. (Κεχαρὶς Ὀνείρι) καὶ
 τὸ Πάθος μετὰ τὸ καλὸν τοῦ ὄντα.

Εἰς ποῖας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;
 Τὴν μακαρίαν Παιτέρην ἀπὸ τῆς 8 π. μ.
 εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ -

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Ἡ φωτιά αὐτή λέγεται πυρ-φάνος-

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

Τὸν πυρὰν ἀνάπτουν μόνον τὰ
παιδιὰ-

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖου μέρους;.....

Τὰ ξύλα συλλέγουν τὰ παιδιὰ, τὰ δούτ' α
ἐρχόνταν ἀπὸ τῆς ἀγρίας τῶν βουζιῶν-

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Προτὸν θυμερῶν, τὰ ξύλα θυμερῶνται

ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς πυρὰν 10 μ. καὶ τὸ

πυρὰν ἀνάπτεται καὶ φέγγον

ὅσο τὸ χωριό-

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχῆς, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

Ὁ τριὰς ὑπεραγία τῶν ψυχῶν ἡ βωτηρία.....

Ζεῦσε, φράρει, φύλαττε, τοῖς ἐπιζήσαντας εἰς Σε:

Ἄρχονται καὶ μεριεῖν καὶ λοιπὴν φεωροῦνται.

Ὅτι καὶ καὶ περὶ μέντοι, νέου, γέροντος καὶ παιδία-

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Βρέξετε μὲν πρῶτον εἰς τὴν

πρὸ βωτοῦ.

Εὐχὴ καὶ ὑμῶν τῶν μόσμων

καὶ μετὰ τὴν ἡμέραν-

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Ἐξ ἡλ. πυρὰς αὐτῆς καίεται
ὁ πῦρ δὲ... ἔρχεται ἀπὸ τοῦ...

- 4) Καίονται (ἢ ἑκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἐκείνο ποὺ εἶναι τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τῶν Ἰουδαίων, ἔξ ἀρχῶν, ἀφ' οὗ προσην-
μείως περιεφέρει τὸ ὁμοίωμα ἐπὶ
τόν τε... φέρει -

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἀφ' οὗ τὸν ἔθιμον εἰς τὴν μέσιν μετ' 4
ὅσων, ἀνὰ δύο ἡμέρας, τὸν εὐχ-
τόν ἐπὶ 6 ὁμοίωμα ἡ παιδὶ καὶ ἐπὶ
παιδὶον διηρμήν τὸν ὅσον κατὰ τὴν
περιγραφὴν τῆς 3 φορές καὶ κατόπιν ἐκείνου

Ἐπεὶ οὖν, τὸ ὅσον ἐξέσται πρῶτον
καὶ συνημμένον πρὸ τοῦ 1920 -

Ἐπεὶ περὶ αὐτὴν ἀντίπερα σὺν μετὰ τοῦ
τ' ἔθιμον, ἔπειτα διχρὶς 12 καὶ 10 μετὰ
ἀντι, καὶ ἡ μάχη μετὰ τὴν πόλιν, ἐν δὲ
πρὸς τὴν ἀντί. φέρει μάρω ἀπ' οὗ
μορναχτο, φέρει μάρω ἀπ' οὗ ἔθιμον.
Ἐπὶ τὸν ἥλιον ἀφ' οὗ, τὸν μορναχτο τὸν ἔθιμον.
καὶ αὐτοὶ τὸν πρῶτον διχρὶς τὴν
ἔθιμον, δὲ τὴν ἐπὶ τὸν Πάριον! -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ